

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Luimige Reis langs den Rijn

Hood, Thomas

Amsterdam, 1840

Het geheimzinnige woord (Een vertelsel van Bonn)

[urn:nbn:de:bsz:31-140259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-140259)

HET GEHEIMZINNIGE WOORD.

Een vertelsel van Bonn.

Het gezelschap was zóó vrolijk geweest en de Rijn-
sche bleeker zóó goed bij zijn' neef RUDOLPH, dat het
middernacht was eer PETER KRAUS, de kleine kleederen-
maker van *Bonn*, naar zijn huis ging. PETER was een
goedhartig man, die geen hond en veel minder een zijner
medeschepselen leed zoude doen; maar hij had één
groot gebrek, hetwelk hem ten laatste in eene aller-
neteligste omstandigheid wikkeld, en dat was nieuws-
gierigheid. Hij had zulk een zucht, om alles te willen
weten, wat er gaande was, dat hij, er mogt te doen
wezen wat er wilde, uit al zijne magt stond te kijken
en te luisteren. Er mogten slechts een paar woorden
in een hoek gefluisterd worden, dan kon men er ook
wel staat op maken, dat hij zijne ooren opstak als een
paard. Had hij ooit de geschiedenis van Blaauwbaard
mogen lezen, misschien was hij dan voorzigtiger ge-
worden, maar bij ongeluk las hij nooit tooververtelsels
of iets van dien aard, behalve enkele der Legendes
van de oude Santen.

PETER KRAUS stapte dan met eene pijp in den mond

stilletjes naar huis door de bekoorlijke vallei tusschen *Roetchen* en *Poppelsdorf*, toen hij eensklaps iets hoorde, hetwelk hem deed stilstaan. Ja! — wis en waarachtig! — dáár aan de andere zijde van het boschje werd gesproken — en zijne neiging bot vierende, ging hij er heen, en luisterde met dubbele aandacht, toen hij in eene der stemmen, die van FERDINAND WENZEL meende te herkennen, den wildsten en dolsten van al de studenten te *Bonn*. De andere stem was hem onbekend, en hij had ook nog nimmer iets gehoord wat naar deze geleek: haar toon was dof en geleek naar het gebrom van eene zware klok.

»Eisch, en het zal u verleend worden, indien het in mijn bereik is.»

PETER trilde en keek door het gebladerte heen naar den laatsten spreker. Hij zag tot zijn' overgrootten schrik eene vreeselijke gedaante, welke geene andere dan die van het allerschrikkelijkste wezen — den vijand van het menschelijke geslacht konde zijn. KRAUS konde bijna zijn gansche gelaat zien, hetwelk nog tienduizendmaal leelijker was, dan dat van JUDAS op de oude schilderijen. De duivel grinnikte, en akelig scheen het maanlicht op zijne vooruitstekende kaken en op zijn mond, glinsterde sterk tegen zijne tanden, die niet wit waren gelijk het ivoor, maar van de kleur van gepolijst staal. Tegenover den duivel, en even zoo goed op zijn gemak als over eene oude kennis, zat de woeste stoutmoedige FERDINAND WENZEL, diep in gedachten zijnde, welke gift hij het liefst zoude verlangen. Eindelijk scheen hij het met zichzelf eens te zijn geworden — KRAUS stak zijne ooren op.

»Geef mij,” zeide de woeste student, »het vermogen van leven en dood over anderen.”

»Ik kan u daar de helft slechts van toestaan” zeide de duivel. »Ik heb wel het vermogen om het leven der menschen te verkorten, maar er is slechts één Wezen, dat hetzelfde kan verlengen.”

»Het zij zoo,” sprak de student: »maar laten zij, die ik ter doode doem, plotselijk voor mijne oogen sterven.”

»Al de heiligen en martelaars mogen mij bewaren!” bad KRAUS bij zichzelf, terwijl hij tegelijk een kruisje sloeg. »In dat geval ben ik een dood man. Hij zal alles, wat goed en braaf en godvreezend en nuchter en vredelievend en fatsoenlijk in de geheele stad *Bonn* is, van kant helpen!”

In dien tusschentijd scheen de duivel te overleggen, en beloofde eindelijk den student, dat zijn wensch zoude vervuld worden. »Luister, FERDINAND WENZEL! Ik zal u één sterfelijk woord leeren. Als gij hetzelfde overluid uitspreekt voor eenig menschelijk wezen, hetzij een man of eene vrouw of een kind, zullen zij als door eene beroerte getroffen morsdood voor uwe voeten nedervallen.”

»Het is wel” zeide de woeste student. »Bravo!” en hij zwaaide met zijne armen boven zijn hoofd. »Nu sta ik gelijk met de Schikgodinnen. Ik heb het leven mijner vijanden in mijne hand. Ik ben FERDINAND WENZEL niet meer, maar ik ben AZRAËL, de Engel des doods. Kom, geef mij dat woord, dat magtige woord op!”

»Wij hebben gezegd, dat het grootste gebrek van

PETER KRAUS de nieuwsgierigheid was — het was, om zoo te spreken, zijne hoofdzonde, en hij stond thans op het punt van voor dezelve gestraft te worden. Waar andere hunne oogen zouden gesloten hebben, sloeg hij die op: waar andere zouden gezwegen hebben, stak hij de trompet. O PETER! PETER! het ware u beter geweest zoo doof als eene adder geboren te zijn, dan de drie schrikkelijke lettergrepen van dat ontzettende woord gehoord te hebben. Doch PETER konde zich niet bedwingen, en rekte zijn hals uit als een kraanvogel, om het woord te vernemen, en toen de duivel op WENZELS verzoek het geheimzinnige woord negenmaal achtereen genoemd had, was het zoo vast in het geheugen geprent van den luistervink, dat hij het nooit weder konde vergeten.

»Nu ken ik het van buiten!» zeide de woeste student; »en ik weet zeer goed, wie het het eerst van mij hooren zal.»

»Bravo!» hervatte de stem, welke zoo veel naar het gelui van eene doodklok gelek.

Het haar van KRAUS, hoe lang het ook was, rees hem te berge; het was alsof elke lok leefde, en kroop en wriemelde als eene slang. Hij hield zich zelve voor dien veroordeelde. WENZEL was hem geld schuldig, en schuldenaars worden gewoonlijk hunne schuldeischers moede. Ja — het was wel zoo — zijne dagen waren geteld, gelijk die van een zwijn voor des slagters deur. Vol van die schrikkelijke gedachte, ging hij zoo spoedig heen als hij konde, zonder enig rumoer te maken, en zoodra hij durfde, zette hij het op een loopen naar zijn huis. Hij stooft heen, wenschende, dat

zijne armen beenen mogten wezen om met verdubbelden spoed te kunnen vlieden. Hij holde door *Poppelsdorf* heen, zonder het te zien, even als een blind paard, dat zijn weg door het instinct weet te vinden. Ten laatste was hij genoodzaakt op te houden, niet omdat hij buiten adem was, of van vermoeidheid, want zijne voeten voelden den grond niet, maar, omdat eene partij studenten, arm in arm loopende, de gansche breedte van den weg besloeg. Zoodra deze voetstappen achter hen hoorden, bleven zij staan, en den kleinen kleërenmaker herkennende, begonnen zij met hem te schertsen en hem te plagen, en op het laatst eenigzins ruw te bejegenen en te stooten. Hij verdroeg dit eene poos met geduld, maar op het laatste week zijne tevreedenheid en hij werd verdrietig. »O gij knapen! zoo jong en sterk als gij zijt?» dacht hij bij zich zelve; »ik wist toch wel een middel, dat uwe leden zou doen verstijven, en u voor altijd den mond zoude snoeren.» — »En waarom dan dat woord niet gesproken?» hoorde hij zich zoo zacht influisteren, dat hij opsprong en meende den duivel zelve naast hem te zullen zien. Doch het was niet anders dan de kwade ingeving van zijn eigen hart, welke hij met eenige moeite onderdrukte, totdat de borstjes vermoeid van hun vermaak, hem lieten gaan, en een vrolijk gezang aanheffende, den gekwelden snijder zijn' weg lieten vervolgen. »De Heilige REMES zij met mij!» mompelde de verschrikte man, »en helpe mij mijne tong bedwingen! O, dat schrikkelijke woord! — hoe nabij was het mijne lippen ontkomen! — Ik zal nog een' moord begaan! dat zal ik, ja, dat zal ik — ik zal vervloekt en gebrandmerkt

worden gelijk de bloeddorstige CAIN!" en al voortloopende kermde hij en wischte zich het zweet van het voorhoofd. In die gemoedsgesteldheid kwam hij voor de deur van zijn huis aan, welke hij met den sleutel opende. Het was laat: GERTRUDA, zijne goedhartige vrouw, was naar bed gegaan, en lag in zulk een' zoe-ten slaap, dat hij haar niet wakker wilde maken. Maar juist, dat hij haar zoo stil en gerust zag liggen, wekte de somberste gedachten bij hem op. »Één woord," dacht hij, »drie lettergrepen slechts zouden haren slaap eeuwigdurend maken!" Eene rilling ging hem over het lijf: hij ontkleedde zich, en kroop in zijn eigen bed, hetwelk naast het andere stond; maar helaas! niet om te rusten. Hij durfde zijne oogen niet sluiten, geene seconde lang. — »Indien ik in slaap val" dacht hij, »zal ik droomen, en dewijl men altijd droomt van hetgeen de gedachten het meest vervult, te meer, daar ik gewoon ben in mijn' slaap overluid te spreken"..... het denkbeeld alleen van hetgeen daaruit konde voortkomen, deed hem zoo beangst worden, dat geen opium hem had kunnen helpen. Hij bragt een' ellendigen nacht door, nu eens vóór zich en dan weder achter zich omkijkende onder een bitter zelfsverwijt. Duizendmaal verwenschte hij zijne vervloekte nieuwsgierigheid, welke hem in zulk een' toestand gebragt had. — »Dwaas, vervloekte dwaas, ezél, driedubbele ezél, die ik was, om te luisteren naar hetgeen mij niet aanging, en een luistervink te worden van den duivel! Ik ben naar ziel en ligchaam bedorven. O, dat ik doofstom geboren ware! O, dat mijne brave moeder, die thans in den hemel — o, dat mijne liefderijke voed-

ster, die thans te *München* is, mij nimmer geleerd hadden te spreken! O, dat ik in het krijgen van mijn' eersten tand gestorven ware! Dat verfoeijelijke woord! — indien ik het maar vergeten konde, maar het blijft mij gedurig bij! — in de duisternis schijnt het op de muren geschreven met vurige letters, en nu de dag wederkomt, zijn die letters pikzwart geworden!" Zoo lag hij den ganschen nacht door in zijn bed te woelen, onder zuchten, steunen, kermen en bidden, tot dat het tijd was om op te staan. Toen opende hij zijne werkkamer, en bleef daar zitten, tot dat het tijd van te ontbijten was: maar hij kon niet eten. Als hij iets beproefde door te slikken, scheen hem het verwenschte woord tegen de keel op te komen. — Somtjids lag het hem op de punt van zijne tong, en dan was er geen denken aan, om iets te nuttigen. Het leven had alle waarde voor hem verloren. De liefde voor zijne vrouw en zijn kind, die tot nu toe zijn grootste troost had uitgemaakt, verzwaarde thans zijn jammer. Wanneer hij zijne goede GERTRUDA aanzag, begon hij te beven, en hij durfde met zijn PETERTJE niet spelen. »Als ik mijne lippen beweeg" dacht de vader, »is mijn kind dood: midden onder een minnemoërsvertelseltje zal het mij ontglippen: want het speelt mij in de ooren als eene klinkende schel." Zijne vrouw bespeurde intusschen die verandering in zijn voorkomen, maar maakte er zich niet ongerust over. Het goedaardige TRUITJE was zeer vet, en zeer philosophisch: sommige lieden zouden haar phlegmatiek hebben genoemd, en zij nam de grootste zwarigheden zeer gerust op, even gelijk een kanonkogel smoot in een vederbed. »Foei!" zeide zij

bij haar zelve: »hij ziet er uit alsof hij dezen nacht niet wel gerust heeft; nu, in den volgenden zal het des te beter zijn, en de honger komt wel van zelve.” Maar dat contrast diende slechts om het lijden van den armen KRAUS te verzwaren. Zijne eigene vrouw, de deelgenoot van zijne omstandigheden, zijn ander ik zoo kalm, zoo bedaard, zoo koel en onverschillig te zien griede zijn hart. Er lag zelfs iets tergends in, even als in een’ dag van zonneshijn, wanneer er een lijk in huis is. Zijne eerste behoefte was naar meêgevoel, hetwelk een ander even zoo ongelukkig en beklagenswaardig maakt als men zelf is. Hij was inderdaad op het punt om zijne vrouw de geschiedenis te verhalen, toen een dier nadere bedenkingen, welke altijd de beste zijn, hem de lippen weder sloot. »Neen, neen!” dacht hij: »een geheim aan eene vrouw vertellen! neen, dat niet. Zij zoude het verklappen aan de eerste de beste van die babbelaarsters, welke hier in huis komen.” In zijne wanhoop besloot hij zich tot over de ooren in zijn werk te verdiepen, en ijldde naar zijnen winkel. Maar hij mogt doen wat hij wilde, zijne onrust bleef hem bij — hij vreesde een kalant van hem te zien binnenkomen. »De geheele wereld” zeide hij, »weet dat ik onderhevig ben aan vergissingen, en indien ik iemand dat schrikkelijke woord al niet in zijn gezigt te gemoet voer, zal ik het hem misschien nog wel op zijne rekening schrijven.” Midden onder deze alleenpraak hoorde hij de huisschel gaan, terwijl de deur met een forsich geweld opengestoten werd. Dáár was de schrikkelijke WENZEL!

De arme snijder werd zoo wit als marmor: hij klapper-

tandde: zijne knieën knikten onder hem en rammelden als castagnetten, terwijl zijn haar overeinde ging staan gelijk het koren, nadat er de wind over heen gegaan is. Maar voor dezen keer was zijne vrees overbodig: zijn kwelduivel was slechts gekomen om hem een nieuw pak kleederen te bestellen. »De hemel zij mij genadig!» dacht de ontstelde winkelier: »hij staat reeds voor zoo veel in mijn boek, en evenwel bij de minste zwaarigheid, die ik maak, ben ik een man des doods.»

Nadat de woeste student al de winkelgoederen had nagezien, koos hij zich eenig laken voor een' rok uit, en sprak toen den eigenaar aldus aan: »Hoor eens hier, gij PETER KRAUS! men heeft mij gezegd, dat gij een oolijke luistervink zijt.»

Des kleermakers bloed verstijfde hem in de aderen, en hij hijgde naar zijn' adem. Zonder twijfel was zijn afluisteren in dien nacht ontdekt geworden, zoo al de duivel zelf het niet in het eigenste oogeblik gezien had. Hij was op het punt van op zijne knieën te vallen, en om zijn leven te smeeken, toen de volgende woorden hem geruststelden.

»Gij zult derhalve de goedheid wel hebben van zeer aandachtig naar mijne bevelen te luisteren.»

De bevende PETER ademde ruimer, toen WENZEL in eene naauwkeurige beschrijving trad van al de franje, de kant en de borduursels, waarmede zijne nieuwe kleederen behoorden versierd te worden. De arme KRAUS antwoordde bedeesd op alles, »ja" en »ja wel," maar het ging hem af als een kind, dat slagen krijgt. Onder hun gesprek kwamen er nog een paar studenten, na WENZEL de grootste hages, den winkel instormen, en

vonden de kleur van het laken voor WENZELS rok uitgekozen, zoo fraai, dat deze het gansche pak voor zich bedong. »En nu, KRAUS!» voer de woeste student voort, terwijl hij zijn slagtoffer een weinig ter zijde trok: »ik heb u nog één enkel woord in het oor te fluisteren.» Op deze onheilvoorspellende aanspraak brak den snijder op nieuw het klamme zweet uit: hij vermoedde, dat dat ééne enkele woord zijn doodvonnis zoude zijn; de grond, waarop hij stond, scheen onder zijne voeten te gapen. Door een natuurlijk instinct gedreven, stopte hij zijne ooren met beide handen, maar deze werden door de sterke armen van zijn' vijand weder weggetrokken. Hierop hief hij tot zijn laatste plegtanker een vervaarlijk geschreeuw aan, om de gevreesde klanken niet te hooren, maar ook dat werd spoedig gedempt, alzoo hem de student onmiddellijk den mond stopte met zijne eigene nachtmuts. »Stil, luistervink! zeg ik u en hoor» zeide de woeste student gramstorig en fluisterde hem verder in: »deze beide heeren zijn mijne bijzondere vrienden: gij hebt hun crediet te verleenen voor alles wat zij zullen goedvinden te koopen, en ik, FERDINAND WENZEL, ben voor dat beloop aansprakelijk.»

Dit was erg genoeg, maar het had erger kunnen afloopen, en de kleine kleënmaker was blijde slechts zijne toestemming te kunnen geven, hoewel hij thans zijn spraakvermogen verloren had, en niet anders kon doen, dan met tranen in zijne oogen, de eene buiging na de andere maken. Zijne twee nieuwe begunstigers begonnen uit te kiezen hetgeen hun aanstond, en gaven hem den last de kleederen voor hen te maken. Hierop gingen zij heen: WENZEL de laatste. »Denk er

aan" zeide hij op een' waarschuwendenden toon en met zijn' vinger in de hoogte, »denk er aan, of" — »Ik weet, ik weet het" antwoordde de verschrikte snijder, die zich gevoelde alsof hij van de nachtmerrie bevrijd was, toen de student hem den rug gekeerd hebbende, buiten zijne deur verdween. Maar zijn leed begon weldra op nieuw. »Ik ben een bedorven man" riep hij op een' jammervollen toon uit: »hoe meer ik begunstigd word, hoe ongelukkiger ik ben. Zij zullen, zij kunnen mij dat alles nooit betalen. Ik ben bankroet — ik moet bankroet worden — ik ben een bedorven man!"

»Wie is er bedorven?" vroeg TRUITJE, die juist de kamer binnentrad en de laatste woorden had opgevangen. »Wel, ik zelf" antwoordde de bedrukte snijder. »Hoe dan, PETER?" — »Hoe, TRUITJE? — Wel, daar is die duivelsche FERDINAND WENZEL gekomen, en heeft mij een paar snaken, juist zoo als hij zelf is, medegebragt; en mij, behalve, ik weet niet wat al meer, een geheel pak laken besteld." — »Dat kan hij niet krijgen" zeide de vrouw zeer bedaardelijk. — »Maar hij moet wel, TRUITJE! Ik zeg u, hij moet wel. Dat kan onmogelijk anders" hernam PETER. »Nu, wij zullen zien" hernam GERTRUDA op den toon van iemand, die zich zeker van hare zaak gevoelde.

Hier ontstond dus eene nieuwe zwaarigheid. De arme PETER KRAUS voorzag ten duidlijkste zijn' eigen ondergang, maar zoo per extrapost door de vrouw van zijn hart, de moeder van zijn eenigst kind, denzelven te gemoet te snellen, was meer dan hij konde dragen. »Ik zeg u, TRUITJE! hij moet het hebben" hervatte de arme man. »Gij wilt ook altijd het laatste woord voeren"

antwoordde de phlegmaticke GERTRUDA. — »En als ik dat eens verkoos te doen, dan stond dat in mijne magt!« voer de thans verbitterde PETER haar te gemoet, en op nieuw werd hem als in het oor gefluisterd: »Spreek het woord tegen haar uit!« en PETER twijfelde nu niet langer of het was eene ingeving van den Satan in persoon. In een oogenblik was hij weder bedaard en zelfs koel, zoodat hij zich niet langer in de tegenwoordigheid van zijne vrouw durfde vertrouwen, maar naar de kleine slaapkamer ijelde. Het dikke TRUITJE keek hem na, maar bedenkende, dat lieden, die men een trap ziet opgaan, dien ook na verloop van eenigen tijd weder afklimmen, ging zij bedaard met haar breiwerk voort.

»Rampzalig ongelukskind, dat ik ben!« zeide de troosteloze snijder met een' zucht, terwijl hij zich op het bed nedervierp en zijn gezigt in het kussen verstak. »Er heeft slechts een haar aan gescheeld of ik had mijne eigene vrouw vermoord, de moeder van mijn onwaardenaar PETERKE. O, Heilige MARKUS! Heilige REMEES! Welke doodzonde heb ik toch bedreven, om zulk eene bezoeking verdiend te hebben? En dat ik, die nimmer in mijn leven een geheim heb kunnen bewaren! Daarbij komt, dat ik niet meer dan een enkel glas extra noodig heb om mijne tong los te maken. O, hoeveel honderduizenden zullen er nog eens dood voor mijne deur liggen! Ik zal een monster — een bloedzuiger zijn! Ach! ik zal zinneloos worden — mijn hoofd zal op den hol geraken — en onder het ijlen zal ik het uitspreken! — Het zal er stellig nog eens uitkomen! Vervloekt zij het jaar en de dag en

het uur en de minuut, PETER KRAUS! waarin gij geboren werdt?"

»Helaas!" voer hij voort: »wat is een sterk geheugen toch een ongeluk! Hoe meer ik mijn best doe om het te vergeten, hoe geduriger het mij voor den geest komt. Was het nog maar eene lange spreuk geweest — maar één enkel woord, dat ons even als een losse tand, ontvalt eer wij er aan denken. Helaas! het is mij niet mogelijk er op te passen!" In diervoege jammerende onder het storten van menigen traan, kwam hij langzamerhand tot bedaren, en hij besloot zich een weinig te gaan verkwikken door eene wandeling in de vrije lucht. Maar het heerschende denkbeeld bleef hem met zijne duivelsche inblazingen vervolgen. Hij kon zich b. v. niet wederhouden van als hem iemand voorbijging, in stilte te zeggen: »Dat is een forsche knaap, maar één woord van mij en hij is morsdood. Een woord van mij en dat bloeiende meisje is een lijk!" — Daarenboven begon hem de nieuwsgierigheid, welke hem het eerst tot zijne schuldige kennis gebragt had, nu ook te verzoeken, om misbruik van dezelve te maken. »Ik zou toch wel eens willen weten" dacht hij, »of het werkelijk waar, dan of het slechts eene begoocheling is. Voorondersteld, dat ik het eens beproefde — met eene enkele syllabe — op dien soldaat, of dien molaar, of op zijn' hond slechts!" — Doch dan volgde er weldra naberouw op. »Wee, wee mij! Ik moet mijne natuurgenoeten ontvlieden. Ik moet een heremiet worden — of leven, gelijk ROLAND, op eene barre klip, buiten het bereik van andere menschen, van mijne vrouw en mijn kind!" Aldus sprekende, werd hij door

iemand, die groote haast had, omvergelopen; hij greep dien bij den arm: het was de dienstmeid van zijn' ouden vriend en buurman HERMANN LIEDERBACH. »Houd mij niet op?» zeide zij, naar haren adem hijgende, en worstelende om van hem los te geraken. »Ik moet den doctor bij mijn' meester ontbieden, die in een toeval ligt, zoo hij niet reeds dood is.» — »Dat is zeer subiel?» zeide PETER nadenkende. »O, het is als een donderslag!» hernam de meid. »Een oogenblik te voren stond hij volmaakt wel en vrolijk te praten en te lagchen met dien wildzang van een' student, FERDINAND WENZEL.»

De arme KRAUS was hijkans nedergezegeu. Hij poogde evenwel naar zijn huis te komen, alwaar hij achter de snijderstafel op zijne knieën viel, en zijn aangezicht tusschen de pakken laken verborg. Het werk der verschrikking was begonnen — waar zoude het mede eindigen? Zijne vrees was ook niet ongegrond. Eensklaps werd zijne aandacht gewekt door een buitengewoon getrappel van voetstappen; en naar de huisdeur gaande, zag hij eene menigte van menschen, die achter vier lieden gingen, welke laatste een lijk op eene berrie droegen. »Wat is daar te doen?» vroeg zijn buurman, tegen hem over uit het venster kijkende. »Het is de arme STEVEN ASBECK?» gaven hem verscheiden stemmen ten antwoord. »Hij is zoo even dood op de markt nedergevallen, terwijl hij met een' der studenten stond te praten.» KRAUS stond als in den grond geworteld, totdat hem de gansche optogt voorbij was. »Het is toch iets schrikkelijks?» zeide GERTRUDA, uit de binnenkamer komende. »Wat dan?» vroeg de ontstelde snijder, bevende als een misdadiger. »Zoo plotselijk in den bloei

des levens en der schoonheid te worden afgesneden!" — »Der schoonheid?» herhaalde KRAUS verwilderd opziende: want noch LIEDERBACH, noch ASBECK hadden ooit reden gehad om zich op hunne schoonheid te verhoovaardigen. »Ja, schoonheid?» hervatte GERTRUDA: »ik dacht er niet aan, dat gij het berigt nog niet kunt weten. De arme DOROTHEA is plotselijk dood gebleven — dat mooie meisje, dat dien ondeugenden FERDINAND WENZEL een blaauwtje heeft laten loopen.» KRAUS viel als van een' kogel getroffen op een' stoel neder. Zijne zwaarlijvige vrouw was een weinig verwonderd over dat staaltje van meer dan gewone gevoeligheid, maar bedenkende dat haar man zeer teederhartig van aard was, bleef zij gerust zitten breijen.

Den armen PETER liep het hoofd om. Hij, die geen hond zoude schoppen, hij moest zoo al geen medepligtige worden, evenwel met de aanleiding bekend zijn van drie zulke wreede moorden! Zijn eerste indruk was de gansche zaak aan de politie aan te brengen, maar wie zoude eene zoo buitengewone historie gelooven? Waar waren zijne getuigen? WENZEL zoude natuurlijkerwijze niets bekennen: en den Duivel voor de regtbank te dagen, zoude ook slecht gaan. Echter laadde de kennis, die hij van het geval droeg eene zware verantwoordelijkheid op hem, en noopte hem op alle mogelijke wijze een einde aan alles te maken. Doch hoe? Misschien — hij sidderde op die gedachte — was het wel zijn pligt om het gansche stelsel van moordenarij door den dood des moordenaars den bodem in te slaan. Juist als om dit denkbeeld, terwijl het door des snijders brein schoot, te bevestigen, kwam WENZEL zijn huis in om nog iets

aangaande zijne bestelling te veranderen. »Hebt gij het nieuws al gehoord?» vroeg de wildzang op een' ligtzinnigen toon: »De grasmaaijer speelt hier duchtig op zijn' poot.» KRAUS beantwoordde hem met een treurig schudden van zijn hoofd. »Dat arme lieve DOORTJE!» zeide hij met een' zucht »zoo jong en zoo aardig!» De student meesmulde en zei: »Het zal nog wel erger worden. Zij zullen afvallen als de rijpe vruchten van den boom!»

Zulk een helsch berigt was voor de goedhartige inborst van KRAUS te veel. Zijn besluit was terstond genomen. »Ellendeling! Monster! Weêrwolf!» zeide hij bij zich zelve, »gij zijt niet van eene vrouw geboren. Het is even zoo onzondig u te dooden als een' woesten tijger! Ja — gij zult zelf het noodlottige woord hooren!» Maar in het oogenblik toen hij het wilde uitspreken, kleefde zijne tong tegen zijn verhemelte: en toen hij het vermogen van te spreken wedergekregen had, was het geheimzinnige woord, dat hem zoo lang in het oor had geklonken, volkomen uit zijn geheugen verdwenen. Dit was echter op zich zelve een zegen, omdat nu alle verzoeking was weggenomen om zelf misdadig te worden: dan helaas! de woeste student was nauwelijks heengegaan, of de verwenschte lettergrepen kwamen KRAUS weder zoo duidelijk voor den geest, alsof zij er met onuitwischbare inkt in geschreven stonden.

Het ging zoo als de ondeugende WENZEL had voorspeld: de plotselijke sterfgevallen namen hand over hand toe. De achtingswaardigste ingezetenen van *Bonn* vielen de een na den anderen dood op de straat neder, en

werden naar huis gedragen. De geheele stad was vol rouw en jammerklagen. »Het is de pest'' zeiden alle menschen. Sommige zochten heul bij de geneesheeren, anderen gaven den raad om eene bedevaart naar den *Kruisberg* te doen.

De ongelukkige kleerenmaker nam intusschen zijne toevlugt weder tot zijne slaapkamer, van wanhoop zijne oogen sluitende en zijne ooren toestoppende voor al het zuchten en al de treurige vertooningen, welke hij op de straat zag. De sterfte was zelf te erg geworden voor het koele gestel van de onverschillige GERTRUDA, die voor het eerst in een' toestand van hevige aandoening vervallende, de behoefte begon te gevoelen van een' gezelligen troost. Zij ging dan haren man opzoeken, die, zoo als wij zeiden, met geslotene oogen en toegestopte ooren zittende, niet bemerkte dat zij binnenkwam. Hij zat overluid te jammeren, en zijne vrouw boog zich over hem heen om zijne woorden op te vangen. »Ongelukkige stervelingen'' zuchtte hij »Ongelukkige stervelingen die wij zijn! — die een adem van den wind doet verdwijnen! — Wie had kunnen denken dat een zoo geringe oorzaak zulk eene ramp zoude voortbrengen? — Wie had het ooit kunnen droomen? — dat zulk een fiksch man als de arme LIEDERBACH of de arme ASBECK door een' klank zouden vernietigd worden — ja dat de halve stad zoude vergaan, alleen door te zeggen — —'' en zonder er om te denken sprak PETER het noodlottige woord uit. Naauwelijks was het over zijne lippen gekomen, toen er iets zoo zwaar nederviel, dat het huis er van dreunde, en zijne oogen opslaande, zag hij het minzame TRUITJE, de vrouw van zijn

hart, de moeder van zijn beminde PETERKE in doodstui-
pen op den grond liggen.

PETER was doodelijk ontsteld. Hij zat roerloos in zijn
stoel, met de oogen op het slagtoffer zijner nieuwsgie-
righeid gevestigd. Het was de schok van eene zedelijke
aardbeving, welke hem tot in het diepste zijner ziel trof.
Hij kon noch denken noch gevoelen. Zijn hoofd was
brandend heet, maar zijn hart was als ijs. Het duurde
lang eer hij voor uitwendige gewaarwordingen vatbaar
werd, maar eindelijk bespeurde hij dat hem iets bij het
pand van zijn rok stond te plukken. Een blik was ge-
noeg om hem zijn kleine PETERKE te doen herkennen.
»Nu wordt het zijne beurt!» gilte de ontstelde vader,
en met wijduitgestrekte armen snelde hij de trappen
af ten huize uit. In ijelenden haast, alsof hij van den
Duivel vervolgd werd, vloog hij door de straten de poort
uit naar het open veld, alwaar hij door gewetensangst
gefolterd, als een dolleman heen en weder liep. Over
klippen, door de bosschen, door het water klauterde,
draafde, waadde hij, zoodat hij bloedde van de wonden,
die hem de dorens in zijn vleesch veroorzaakten, maar
hij gaf daar niet om — hij verlangde te sterven. Eene
poos lang rigtte hij zijn weg naar den *Eifel*, als om
zijne ellende in dat schouwtooneel van vulkanische bar-
heid, zoo gelijk aan den toestand van zijne ziel, te ein-
digen, totdat hij zich eensklaps omkeerde, weder naar
de stad ijld, en de poort in, de straat door naar de kerk
van den H. REMEES, alwaar hij zich op zijne knieën
voor den biechtstoel nederwierp. De eerwaardige Pater
AMBROSIUS zat in denzelfden, en wist met onbegrijpelijk
veel moeite de waarheid uit den verbijsterden man

te krijgen. Toen hij zijn verhaal geëindigd had, verlangde de geestelijke het woord te vernemen, 't welk met zoo veel verschrikking op hem gewerkt had. »Maar, Wel-Eerwaarde Heer» snikte KRAUS met eene ongeveinsde rilling, »het doot dengene, die het hoort uitspreken.»

»Dat is waar, mijn zoon!» antwoordde de bejaarde priester, »maar alle duivelsche kunstnarigen verliezen hare kracht binnen deze heilige muren.»

»Maar, Wel-Eerwaarde. —»

»PETER KRAUS!» hernam de priester op een' gramstorigen toon. »Ik ben er op gesteld, als ik u den aflaat zal schenken.»

»Indien het dan zoo zijn moet —»

»Spreek, mijn zoon! spreek.»

»Ik zal het uitspreken.»

»Nu dan?»

»Ja, ja.»

»Wel aan?»

»Ach God!»

»Hoe luidt het dan?»

»Heilige MARIA!»

»Kom aan, het woord, — het woord!»

»Potztausend!» zeide KRAUS eindelijk met eene zachte stem, bevende over zijn gansche ligchaam en verschrikt rondom zich heen ziende. En ziedaar — de geestelijke vader was inderdaad een geest geworden — de kerk van den H. REMEES stortte in duigen, en in plaats van de gewijde waskaarsen, tintelde er slechts een geheimzinnig licht in de verte. »Potztausend!» herhaalde PETER KRAUS nog eenmaal, overeind springende

en zijne oogen uitwrijvende »och! het kwam alles van dien krachtigen Rijschen bleeker: ik heb zekerlijk aan den verkeerden kant van de stadspoort liggen te droo-

men!»

